

รายงาน

เฝ้าระวังทางระบาดวิทยา WESR

Weekly Epidemiological Surveillance Report

สำนักงานโรค ควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health.

ISSN 0859-547X

http://epid.moph.go.th/home_menu_20001.html

ปีที่ ๓๖ : ฉบับที่ ๔ : ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ Volume 36 : Number 4 : February 4, 2005

สัปดาห์ที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
จำนวนจังหวัดที่ส่ง	54	55	66	65																						

สัปดาห์ที่ 4 ระหว่างวันที่ 23 - 29 มกราคม พ.ศ. 2548

จำนวนจังหวัดส่งข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วนทันตามกำหนดเวลา

สัปดาห์ที่ 4 ส่งทันเวลา 65 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 85.5

สรุปแผนยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาโรคไข้หวัดนก

เกาะสถานการณ์ SRRT

(พ.ศ. 2548 - 2550)

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

ไข้หวัดนกได้เริ่มระบาดในประเทศไทยครั้งแรก ในปลายปี พ.ศ. 2546 และมีแนวโน้มว่า จะกลายเป็นโรคประจำถิ่น มีการระบาดอีกหลายระลอกไปอีกหลายปี หากไม่มีมาตรการควบคุมป้องกัน ที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ และหากเชื้อไข้หวัดนก เกิดการเปลี่ยนแปลงสายพันธุ์ โดยเฉพาะการผสมข้ามสายพันธุ์กับเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ในคนหรือมีการกลายพันธุ์ จนสามารถติดต่อได้ง่าย จะมีโอกาสเกิดการระบาดจากคนสู่คน ซึ่งนำไปสู่การระบาดของไข้หวัดใหญ่ที่รุนแรง และทำให้มีผู้เสียชีวิตจำนวนมากได้

การแก้ไขปัญหาไข้หวัดนก จำเป็นต้องดำเนินงาน อย่างบูรณาการและเป็นระบบ เพราะปัญหามีความซับซ้อนเกี่ยวพันกับปัจจัยหลายด้าน การดำเนินงานอย่างแยกส่วน ไม่อาจแก้ปัญหาได้

แผนยุทธศาสตร์นี้ มุ่งเน้นประเด็น ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน และมีลำดับความสำคัญสูงเป็นหลัก เป้าหมายในช่วง 3 ปี (พ.ศ. 2548 - 2550)

1. เป้าหมายการควบคุมการแพร่ระบาด ในสัตว์

1.1 ไม่มีการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนก ในสัตว์ปีกเศรษฐกิจ ภายใน 2 ปี

1.2 ลดการแพร่ระบาดจนไม่เป็นปัญหาของโรคไข้หวัดนก ในสัตว์ปีกพื้นเมือง ไก่ชน สัตว์ปีกสวยงาม และสัตว์ปีกต่างถิ่น ภายใน 3 ปี

1.3 ไม่มีการแพร่ระบาดในสัตว์อื่นๆ ภายใน 3 ปี

สารบัญ

◆ สรุปแผนยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาโรคไข้หวัดนก (พ.ศ. 2548 - 2550)	49
◆ สรุปการตรวจสอบข่าวระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ สัปดาห์ที่ 4 ระหว่างวันที่ 23 - 29 มกราคม พ.ศ. 2548	54
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วน สัปดาห์ที่ 4 ระหว่างวันที่ 23 - 29 มกราคม พ.ศ. 2548	57

2. เป้าหมายการควบคุมการแพร่ระบาด ในคน

2.1 ไม่มีการติดต่อจากสัตว์สู่คน ภายใน 2 ปี

2.2 ประเทศไทยมีความพร้อม ในการรองรับการระบาดใหญ่ของไข้หวัดใหญ่ อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใน 1 ปี

แผนยุทธศาสตร์ มีทั้งหมด 6 ยุทธศาสตร์ เชื่อมโยงซึ่งกันและกัน ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการจัดการระบบปศุสัตว์ที่ปลอดภัย

มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้สัตว์ปลอดภัย และผู้บริโภคมีความปลอดภัย โดยมีมาตรการและแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1. ปรับปรุงรูปแบบและระบบการเลี้ยง ในสัตว์ปีกพื้นเมือง สัตว์ปีกสวยงาม ไก่ชน และเป็ดไล่ทุ่ง ให้ถูกหลักสุขาภิบาล มีการจัดทำสมุดประจำตัวไก่ชน โดยเฉพาะเมื่อมีการเคลื่อนย้าย
2. พัฒนาระบบ zoning และ compartment เพื่อกำหนดพื้นที่ควบคุมการเคลื่อนย้ายสัตว์ปีก
3. พัฒนาทีมเฝ้าระวังสอบสวนและควบคุมโรคในสัตว์ปีก ที่มีประสิทธิภาพ ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่
4. เฝ้าระวังและควบคุมไข้หวัดนกในสัตว์ปีกธรรมชาติ
5. ศึกษาสถานการณ์และเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการใช้วัคซีนป้องกันโรคในสัตว์ปีก
6. ประชาสัมพันธ์และให้ความรู้แก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเฝ้าระวังและควบคุมเมื่อเกิดการระบาดของโรค

มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้สามารถตรวจจับการเกิดโรคไข้หวัดนก ได้อย่างฉับไว และติดตามการเปลี่ยนแปลงของปัญหา ได้อย่างใกล้ชิด โดยมีมาตรการและแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1. เฝ้าระวังและควบคุมโรคในสัตว์ โดยให้มีการเฝ้าระวังเชิงรุก และรายงานการเกิดโรคภายใน 12 ชั่วโมง ทำลายสัตว์ป่วยและซากสัตว์และทำลายเชื้อในฟาร์ม ควบคุมการขนย้าย และพิจารณาการใช้วัคซีนอย่างเหมาะสม
2. เฝ้าระวังและควบคุมโรคในคน โดยเตรียมการเฝ้าระวังเชิงรุก อย่างต่อเนื่อง เตรียมยาต้านไวรัส และวัคซีนไข้หวัดใหญ่
3. จัดตั้งกลไกเฉพาะกิจในลักษณะบูรณาการทุกระดับ เมื่อเกิดการระบาด เพื่อควบคุมโรคให้ได้เร็วที่สุด

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างและจัดการความรู้เรื่องไข้หวัดนก

มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาไข้หวัดนก ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีมาตรการและแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1. สร้างองค์ความรู้พื้นฐาน ที่จำเป็นต่อการกำหนดมาตรการในการควบคุมและป้องกันโรคไข้หวัดนก ทั้งในคนและในสัตว์
2. พัฒนาวัคซีนให้พร้อมใช้ เมื่อเกิดการระบาด ทั้งในสัตว์และในคน
3. พัฒนาชุดตรวจวินิจฉัยโรคให้สามารถคัดกรองปัญหาได้อย่างรวดเร็ว
4. พัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับยา เพื่อรักษาไข้หวัดนก
5. จัดให้มีองค์กรกลางทำหน้าที่จัดการองค์ความรู้ โดยมีบุคลากรทำงานเต็มเวลา

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างเสริมศักยภาพขององค์กรและบุคลากร

โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรและบุคลากร ที่ทำงานด้านระบบเฝ้าระวังและควบคุมโรคทุกระดับ โดยมีมาตรการและแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1. พัฒนาศักยภาพในการเฝ้าระวังและควบคุมโรคในคน โดยการให้มีหน่วยระบาดวิทยาเฝ้าระวังทุกอำเภอ รวมทั้งการผลิตและพัฒนานักระบาดวิทยา ระดับสูงและนักวิชาการสาขาอื่น ๆ
2. พัฒนาศักยภาพการชันสูตรโรคในคน จัดระบบ และสร้างเครือข่ายศูนย์ปฏิบัติการ ทั้งส่วนกลาง ภูมิภาค และในโรงพยาบาล ในการชันสูตรโรคใช้หัตถ์คนในคน
3. ควบคุมโรคใช้หัตถ์คนในโรงพยาบาล โดยพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์ด้านโรคติดเชื้อ และให้มีห้องแยกผู้ป่วยหรือผู้สงสัยว่า ป่วยด้วยโรคติดต่อร้ายแรง
4. พัฒนาศักยภาพการเฝ้าระวังและควบคุมโรคในสัตว์ โดยผลิตและพัฒนาและสร้างแรงจูงใจ ให้แก่สัตวแพทย์ นักระบาดวิทยาในระดับสูง และส่งเสริมบทบาทนักอนุรักษ์สัตว์ป่า
5. พัฒนาประสิทธิภาพห้องปฏิบัติการการชันสูตรโรคใช้หัตถ์คนในสัตว์ ที่มีความปลอดภัยระดับสูง

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การสร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและธุรกิจ

โดยมีวัตถุประสงค์ คือ ส่งเสริมบทบาทภาคประชาสังคม ในการป้องกันและควบคุมการระบาดของโรค โดยมีมาตรการและแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1. ส่งเสริมการรวมกลุ่มจัดตั้งตนเอง เพื่อการประสานงานระหว่างผู้ประกอบการและเกษตรกรรายย่อย และผู้ที่มีอาชีพเกี่ยวข้อง
2. พัฒนาเครือข่ายอาสาสมัคร เพื่อเป็นระบบเฝ้าระวังและป้องกันควบคุมโรค ของชุมชน
3. พัฒนาระบบสื่อสารสาธารณะ ทุกระดับ

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาระบบและกลไกการจัดการเชิงบูรณาการ

มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างระบบและกลไกการจัดการปัญหาใช้หัตถ์คน อย่างมีประสิทธิภาพและมีเอกภาพ โดยมีมาตรการและแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1. พัฒนากลไกการจัดการปัญหาใช้หัตถ์คนในภาวะปกติ โดยดำเนินโครงการจัดตั้งกลไกบริหารจัดการองค์ความรู้ โดยมีทีมงานทำงานเต็มเวลา และดำเนินงานเป็นองค์กรถาวร ในระยะต่อไป
2. พัฒนากลไกการจัดการในภาวะที่มีภาระระบาด จัดตั้งคณะกรรมการระดับชาติและศูนย์ปฏิบัติการแห่งชาติ และพัฒนาระบบบริหารจัดการระดับพื้นที่

ยุทธศาสตร์	หน่วยประสาน ยุทธศาสตร์	งบประมาณ (ล้านบาท)			รวม
		2548	2549	2550	
1. การพัฒนาการจัดการระบบปศุสัตว์ที่ปลอดภัย	กรมปศุสัตว์	-	450	250	700
2. การเฝ้าระวังและควบคุมโรคเมื่อเกิดระบาด	กรมปศุสัตว์/ กรมควบคุมโรค	460	520	580	1,560
3. การสร้างและจัดการความรู้เรื่องไข้หวัดนก	สวทช.	120	105	100	325
4. การเสริมสร้างศักยภาพขององค์กรและบุคลากร	กรมปศุสัตว์/ กรมควบคุมโรค	291	641	269	1,201
5. การสร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและธุรกิจ	กรมประชาสัมพันธ์/ กรมปศุสัตว์/ กรมควบคุมโรค/ องค์กรเอกชน	80	80	80	240
6. การบริหารจัดการแบบบูรณาการ	สวทช.	ใช้งบประมาณในยุทธศาสตร์ 3			
รวม		951	1,796	1,279	4,026

สรุปแผนยุทธศาสตร์แก้ไขปัญหาระบาดไข้หวัดนก (พ.ศ. 2548 - 2550)

